

PIENPANIMOLIITTO

LAUSUNTO 21.9.2020. Lausunnon antaja: Pienpanimoliitto Ry (jatkossa Pienpanimoliitto)

HANKE: VM114:00/2020

PIENPANIMOLIITON LAUSUNTO HALLITUKSEN ESITYKSESTÄ ALKOHOLIJUOMAUVERON MUUTTAMISEKSI

Nykytila

Noin puolet suomalaisista pienpanimoista on startuppeja, mikäli käytetään startupin iästä noin viiden vuoden määritelmää. Viime vuosien kasvava trendi pienpanimo-oluen ympärillä on synnyttänyt maahamme useita kymmeniä uusia pienpanimoita, jotka myös työllistävät jatkuvasti enemmän. Pienpanimoilla on myös vuosi vuodelta suurempi merkitys alueensa matkailussa ja paikallisidentiteetin luomisessa. Tämä siitäkin huolimatta, että verotuksessa on viime vuosina tarjottu alan toimijoille vain "keppiä", eikä esim. Pienpanimoliiton esittämiin avunpyyntöihin uuden alkoholilain korjauksille ole STM:n suunnasta annettu minkäänlaista vastakaikua.

Koemme suurena riskinä kotimaiselle pienpanimotoiminnalle sen, että oluen valmisteveroa nostetaan toistuvasti. Suomessa verotamme olutta jo nyt enemmän kuin mikään muu EU-maa, ja samaan aikaan jarrutamme muulla sisäisellä lainsäädännöllämme kotimaisten pienpanimoiden kasvua ja kansainvälistymistä. Tämä kaikki tapahtuu aikana, jolloin COVID-19 epidemia jyllää ja kotimainen tuotanto tarvitsisi erityisen kipeästi tukea valtiolta. Tulisi vakavasti selvittää millaisen määrän verotuloja olemme jo nyt menettäneet, kun kotimaisen elinkeinon elinvoimaisuuteen ja kasvumahdollisuuksiin on tehty viime vuosina verotuksellisin keinoin hidasteita. Tulisi vakavasti selvittää myös vaihtoehtoisia keinoja verotuottojen lisäämiseksi tilanteessa, jossa oluesta kannettavan alkoholiveron tuotot jatkavat laskuaan. Tähän liittyvät olennaisesti myös korjaustoimenpiteet epäselviin lain tulkintoihin mm. pienpanimoiden veroalennuksessa käytettävien portaiden raportoinnissa, ulkomaille suuntautuvassa etämyynnissä, pienpanimoiden yhteistyössä, kotimaan etämyynnissä ja käsityöläisoluen määritelmässä. Pienpanimoliitto Ry on valmistellut näihin liittyen esityksen, ja tulee jatkamaan toimenpiteiden ehdottamista asian tiimoilta.

Pienpanimoliiton kanta esitykseen, sekä vaihtoehtoiset ehdotukset

Pienpanimoliiton kanta on se, että oluen osalta alkoholiverotus kaipaava suunnanmuutosta. Verotusta ei tule nostaa, vaan ennemminkin laskea. Toimialaamme ei tule kohdella juomien verotuksellisenä "lypsylehmänä", eikä samaan tulisi myöskään ryhtyä (nyt ehdotetulla tavalla) miedompia alkoholijuomien (2,8% ja alle) osalta - muutoin lähdemme jälleen vastustamaan verotuskeinoin myönteistä kehitystä kotimaisessa alkoholien kulutuskäyttäytymisessä. Mietojen oluiden trendi ei ansaitse korotettua verokohtelua, päinvastoin, siihen

pitäisi kannustaa nykyistä enemmän. Mietojen alkoholijuomien verotusta ei siis tule nostaa. Jos alkoholittoman oluen ja matala-alkoholisen oluen verotuksellinen epäsuhta halutaan poistaa, niin verotetaan kaikkea olutta oluena, eli poistetaan alkoholittoman oluen rinnastus sokeri- ja virvoitusjuomiin. Tällöin mietoja oluita verotetaan keskenään samalla suhteella ja kannustetaan samalla kuluttajaa valitsemaan miedompi vaihtoehto.

Alkoholiveron tuottojen kehitys oluesta on jo kääntynyt laskuun, eikä lisäkorotuksilla tilanne enää parane. Sen sijaan veroja laskemalla ala muuttuisi elinvoimaisemmaksi ja kotimaisen tuotteen valitseminen kuluttajalle houkuttelevammaksi, jolloin verotuottoja saataisiin enemmän muualtakin kuin oluesta kannettuna alkoholiverona. On käsittämätöntä ettei tähän mahdollisuuteen keskitytä esityksessä enempää, vaikka tiedämme varsin hyvin juuri oluen olevan maassamme perinteisin ja eniten työllistävä (mietokin) alkoholijuoma. Kun alkoholin kulutus laskee, tulisi verotuottojakin tavoitella alkoholipitoisuutta laajemmalla katsannalla. Pienpanimoliitto peräänkuuluttaa asiassa työllistävyyden huomiointia, sekä kotimaisen tuotannon turvaamista ja kilpailukyvyyn varmistamista myös kansainvälisillä markkinoilla.

Tulevaisuuden ennakointi

Mietojen oluiden trendi on jo nyt nähtävissä, ja osin tästä syystä lienee myös EU-direktiivi alennetun verokannan soveltamisesta (3,5% asti) tulossa voimaan. Pienpanimoliiton näkemys on, että näinkin suuret veronkorotukset mietoihin alkoholijuomiin olisivat vastoin direktiivin henkeä. Maamme hallinnolta tulisi löytyä pitkäjänteisyyttä asiassa, joka useassa muussa maassa tultaneen näkemään mahdollisuutena. Miksi jarruttaa kotimaisen tuotannon mietojen oluiden tuotekehitystä verotuksella, kun EU-tasollakin tiedämme kysynnän jatkossa vain kasvavan?

Myös etämyynti on lisääntynyt koronakriisin myötä. Ihmiset ostavat enemmän verkkokaupasta, ja tämä osa-alue kasvaa erityisesti pienpanimo-olueissa. Lainsäädäntömme takia oluen verkkokauppaa saa kuitenkin tehdä Suomeen toistaiseksi vain ulkomailta. Tästä syystä suuri osa maahamme (ulkomailta) suuntautuvasta verkkokaupasta on tilastomatonta kulutusta, mikä tarkoittaa että verojakin jää keräämättä jatkossa yhä enemmän. Tässä kehityksessä kotimainen pienpanimotuotanto on jäämässä auttamatta jalkoihin, kun yhtäältä korotamme oluesta kannettavaa alkoholiveroa, ja toisaalta emme mahdollista edes etämyynnissä kilpailemista kotimaisille toimijoillemme. Esityksessä puhutaan paljon matkustajatuonnin laskevasta trendistä, mutta veronkorotukset ja etämyynnin kasvu tulevana vuosina tulevat kääntämään kokonaistrendin jälleen nousuun.

Ollakseen kansainvälisesti menestyksekkäitä, tarvitsevat suomalaiset pienpanimot muutakin kuin palkintoja kansainvälisistä olutkilpailuista. Meidän tulisi olla jatkossa yhä tehokkaampia toimijoita alallamme. Siihen pääseminen on kuitenkin suhteettoman vaikeaa niin kauan, kun Pienpanimoliiton ehdottamia korjauksia alkoholilakiin, verotukseen ja sen tulkintoihin ei ole tehty. Toivomme että ehdotuksemme otetaan vakavasti harkintaan, sekä tämän lausunnon että tulevien korjausehdotusten osalta. Kiitos, että huomioitte Pienpanimoliiton ja sen yli 70 jäsenyrityksen edellä antamat näkemykset, ja näette tärkeänä pienpanimoiden elinkeinon kehittymisen myös jatkossa.

Kotimaisen tuotannon ja pienpanimokulttuurin edunvalvojana - lausuntomahdollisuudesta koko Pienpanimoliiton jäsenistön puolesta kiittäen,

Mikko Mäkelä,

Pienpanimoliitto Ry:n hallituksen puheenjohtaja.

info@pienpanimoliitto.fi